

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget er et led i gennemførelsen af regeringens program til investeringsfremme.

Monopollovens bestemmelser medfører begrænsninger i virksomhedernes adgang til at indregne bl.a. forsknings- og udviklingsomkostninger i priserne. Dette har medført en begrænsning i virksomhedernes incitament til øget forskning og produktudvikling. Forslagets formål er at modvirke dette forhold.

Det er regeringens forventning, at forslaget vil stimulere virksomhedernes forsknings- og udviklingsindsats.

For mange industrivirksomheder, bl.a. inden for medicinalindustrien, måleinstrumentindustrien og elektroindustrien, gælder, at deres konkurrenceevne i høj grad er baseret på en omfattende og omkostningskrævende forsknings- og udviklingsindsats. Det er væsentligt, at monopolloven tilpasses hertil. En styrkelse af forsknings- og udviklingsindsatsen i danske erhvervsvirksomheder er et afgørende element i regeringens erhvervs politik.

Lovændringen tilsigter at styrke muligheden herfor.

Til § 1

Bestemmelsen åbner mulighed for, at monopoltilsynet, hvor tungvejende hensyn taler derfor, ved fastsættelse af højestepriser og -avancer kan fravige de i almindelighed anvendte principper for indregning og fordeling af omkostninger på enkelte varer og varegrupper.

Tilsynets virksomhed i henhold til §§ 11 og 12 finder sted på de områder, hvor konkurrencen er begrænset på en sådan måde, at skadelige virkninger, herunder i form af urimeligt høje omkostninger eller avancer og dermed urimelige priser kan finde sted. Det er tilsynets opgave i forbindelse med administrationen af monopolloven at hindre de nævnte skadelige virkninger.

Med sin stillingtagen til prisers rimelighed i henhold til bestemmelserne i monopolloven har

tilsynet i praksis som oftest taget udgangspunkt i den enkelte virksomheds omkostningsforhold.

Man opgør i så fald de nødvendige omkostninger ved fremstilling og salg m.v. samt en under hensyn til risikoen rimelig nettoavance for de enkelte produkter. Monopoltilsynet foretager i denne forbindelse skønmæssige omkostningsfordelinger i det omfang dette er nødvendigt for at nå frem til bedømmelsen af den enkelte varearts pris (enkeltvare-kalkulationsprincippet).

Formålet med den nu foreslåede bestemmelse er at åbne mulighed for en mere fleksibel ordning for omkostningsfordeling ved fastsættelse af højestepriser og -avancer, således at det sikres, at monopollovens bestemmelser og den heraf afledede praksis ikke modvirker tungvejende erhvervs- og samfundspolitiske hensyn.

Den i dag bestående konkurrencestruktur er navnlig for industriens vedkommende i væsentligt højere grad, end tilfældet var tidligere præget af konkurrence med udenlandske virksomheder både gennem import på det danske marked og gennem danske virksomheders afsætningsmæssige afhængighed af eksport. Et andet strukturelt forhold er den afhængighed af en omfattende og omkostningskrævende forskningsindsats, som er karakteristisk for visse virksomheder. Problemer af denne karakter med relation til pris- og monopollovgivningen er særligt påvist for medicinalbranchens vedkommende, men vil på tilsvarende måde kunne gøre sig gældende inden for visse andre branche- og produktionsområder, som f.eks. indenfor måleinstrument- og elektroindustrien.

Ud fra mere generelle erhvervs- og samfundspolitiske hensyn må det anses for væsentligt, at monopolloven og den herpå hvilende administrative praksis er tilstrækkelig fleksibel til, at kontrollen med pris- og advancedannelsen på sådanne områder kan udøves med rimelig hensyntagen til, at danske produktionsvirksomheder ikke urimeligt hæmmes i deres konkurrencemulighed over for udenlandske virksomheder.

Det findes ikke muligt at give generelle retningslinier for monopoltilsynets hensyntagen til